

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit inatsit pillugu Naalakkersuisut allannguutissamik siunnersuuteqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni § 2 Inatsisartut inatsisaanni Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsisip assinganik aalajangersagaqaleqqullugu

pillugu

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Akitsinnguaq Olsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit, ataatsimiititaliami sinniisussaq

Inatsisartut siullermeerinerisa kingorna Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap siunnersuut una misissorpaa.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut

Qinersisinnaassagaanni kommunimullu qinigassanngortissinnaassagaanni – maleruaqqusat maanna atuuttut naapertorlugit – qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni nunatsinni najugaqartoqarsimassaaq.

Inatsisartunullu qinersisarneq eqqarsaatigalugu allatut inissisimasoqarpoq. Aamma tassani sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni nunatsinni qinersinissaq sioqqullugu najugaqarsimanissaq aallaavittut atuuppoq, taamaattorli inunnut (aalajangersimasunut) piffissap ilaani nuna qimallugu najugaqartunut, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu ilinniagaqartunut piumasaqaammik sanioqqutsinissamut Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 31. oktober 1996-imeersumi § 2 periarfissiivoq. Nuunnissaq sioqqullugu pineqartut sivikinnerpaamik ukiuni marlunni innuttaasut nalunaarsorsimaffianni allassimanissaat taamaallaat piumasaqaataavoq.

Taamaalilluni kommunimut qinersisoqarnerisat imaluunniit Inatsisartunut qinersisoqarnerisat apeqqutaatillugu nunanut allanut nuuttariaqarsimasut qinersinermi peqataasinnaanerat assigiinngissuteqarpoq.

Taama assigiinngissuseqartoqarnera naapertuutinnngitsoq siunnersuuteqartoq isumaqarpoq siunnersuutigalugulu Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 2-mut naapertuuttumik atuutsitsinnnginnissamik aalajangersakkamik kommuninut qinersisarneq pillugu inatsimmut (*Kommunalbestyrelsinit, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat*) ilanngussisoqassasoq.

Kommunalbestyresinit qinersineq eqqarsaatigalugu qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni nunatsinni najugaqarsimanissamik piunasaqaat inunnut makkununga atuutinnnginnissaanik tamanna kinguneqassaaq:

- a) Inuit ilinniagaqarlutik Kalaallit Nunaata avataaniittut.
- b) Inuit peqqinnissamat tunngasunik pissuteqarlutik Kalaallit Nunaata avataaniittut.
- c) Inuit Kalaallit Nunaanni qinigaallutik folketingimi ilaasortatut suliaminnik isumaginninnissartik pillugu Danmarkimiittut.
- d) Inuit Namminersorlutik Oqartussanut sinniisuullutik Kalaallit Nunaata avataaniittut.
- e) Inuit gruppe a-mit d-mut ilaatinneqanngitsut Kalaallit Nunaannullu attuumassuteqartut Kalaallit Nunaata avataaniittut
- f) Katissimallutik inooqatit inunnik gruppe a-mit e-mut ilaatinneqartunik najugaqatillit.

Tamatuma peqatigisaanik tamanna nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersinernut sunniuteqassaaq.

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isumaliutai

Maleruaqqusani marlunni taaneqartuni (aammalumi nunaqqatigiit siunnersuisoqatigiivi pillugit Inatsisartut inatsisaanni taamaaqataanik) qinersisinnaatitaaneq qinigaasinnaatitaanerlu pillugit maleruaqqusat assigiittunngortinnissaat pissusissamisoorsorinartoq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaalilluni immikkut tunngavissaqartillugu aatsaat assigiinngittoqarsinnaaqqullugu.

Tassungali atatillugu Kalaallit Nunaannut uternerup kingorna taasisinnaanissamat qinigassanngortissinnaanissamullu piginnaatitaaffiup aammalu piffissap ilaani Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnermi taasisinnaanissamat qinigassanngortissinnaanissamullu maleruaqqusat atuuttut akornanni assigiinngitsisinissamat tunngavissaqarsinnaavoq.

1) Kalaallit Nunaannut uternerup kingorna taasisinnaatitaaneq qinigassanngortissinnaatitaanerlu:

Kommunalbestyrelsinit, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersinernut atatillugu ilinniagaqartut allallu piffissap ilaani Kalaallit Nunaata avataani najugaqartariaqarsimasut Kalaallit Nunaannut utertermik kingorna aatsaat qaammatit arfinillit qaangiunnerisa kingorna taasisinnaatitaalertarnerat qinigassanngorsinnaatitaalertarnerallu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap tunngavilersorluagaasutut isiginngilaa.

Pineqartut ukiuni arlalippassuarni nunani allani najugaqarsimasinnaanerat apeqqutaatinnagu Kalaallit Nunaannut immikkut attuumassuteqartutut naalagaaffeqatigiinnerup ilaanit nunanit

allanit Kalaallit Nunaannut nuuttunut qaammatinilu arfinilinni qinersisinnaatitaanngitsunut sanilliullugit immikkooruteqartutut suli isigineqartariaqarput.

Piffissap ilaani qinigaasinnaatitaannginneq pineqartunut atuutinngippat pineqartut qinersinerup inerneranut sunnuteqarniarnissaq siunertaralugu Kalaallit Nunaannut utaqqiisaasumik sivikinnerusumillu uternissamut periarfissinneqartarput. Qinersinermulli assuarnartumik sunnuteqaratarsinnaaneq ima killeqartigisinnaavoq piviusunngorsinnaanera ilimanaateqarani.

Taamaalilluni – Inatsisartunut qinisisarnermut atuuttut assigalugit – qinersinissaq sioqqullugu qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissamik piumasaqaatip inunnut aalajangersimasunut atuutsinneqanngitsoorsinnaanera, taamaalillunilu kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersinernut atatillugu pineqartut Kalaallit Nunaannut uternermik kingunitsianngua taasisinnaatitaalertarnerat qinigassanngortissinnaanerallu ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarsinnaavoq.

2) Kalaallit Nunaannut uternissaq sioqqullugu taasisinnaatitaaneq qinigassanngortissinnaatitaanerlu:

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnerup nalaani taasisinnaatitaanermik qinigassanngortissinnaatitaanermillu apeqqut ajornarnerusut ippoq.

Maleruaqqusat ullumikkut atuuttut malillugit innuttaasoq ilinniagaqarniarluni assersuutigalugu Danmarkimi U.S.A.-miluunniit najugaqalersoq Inatsisartunut qinersinermi taasisinnaatitaallunilu qinigassanngortinnissamut pisinnaatitaavoq.

Innuttaasoq pineqartoq Inatsisartunut qinerneqarpat pineqartup Inatsisartut ataatsimiinnerini peqataajartorluni nunatsinnut utimullu najugaqarfigisaminut angalaneri Inatsisartunit akilerneqartariaqarput.

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersinerit eqqarsaatigalugit maleruaqqusat assingi atuutsinneqalissappata taakku ataatsimiittoqartillugu ilaasortat Kalaallit Nunaanni najugaqarnatik qinerneqartut angalanerannut akunnittarfimmiinnerannullu aningaasartuutit akilertassavaat.

Inatsisartut nalinginnaasumik taamaallaat ukiumut marloriarlutik katersuuttartut kommunalbestyrelsi nalinginnaasumik qaammammut ataasiarluni katersuuttarpoq.

Kalaallit Nunaata avataani najugaqartilluni taasisinnaatitaanikkut qinigassanngortissinnaatitaanikkullu aningaasartuutit najukkani qinikkat akilertariaqarsinnaasaat taamaalillutik annertungaatsiarsinnaapput. Kommunalbestyrelsimi ilaasortap ataatsip Danmarkimi najugallip angalaneranut akunnittarfimmiinnerannullu Qaasuitsup Kommunia ukiumut minnerpaamik 200.000 kr.-inik aningaasartuuteqarteratarsinnaavaa. Kommunalbestyrelsimi ilaasortaq USA-mi najugaqarpat angalanernut akunnittarfimmiinnermullu kommunalbestyrelse suli annertunerusunik aningaasartuuteqartissavaa, taakkulu minnerpaamik 300.000 kr.-inik annertussuseqarnissaat

naatsorsuutigineqartariaqarpoq, taakkulu naligaat Inatsisartut ataatsimiititaliaata angalanissamut ukiumoortumik missingersuutai.

Ilagiit sinniisaat maleruaqqusat atuuttut malillugit ikinnerpaamik ukiumut marloriarlutik ataatsimiittassapput, ilagiilli sinniisaasa ilaat akulikinnerusumik ataatsimiittarput aammalu ataatsimiinnermut aningaasartuutunut missingersuutaat kommunalbestyrelsip tassunga missingersuutaannut sanilliullugit annikinneralaarsuussasut naatsorsuutigineqartariaqarluni.

Taamaalilluni siunnersuut aningaasaqarnikkut kinguneqassaaq, tamannalu isumaliutigisanut soorunami ilanngunneqartariaqarluni.

Atuuffiit kommuninut qinersisarneq pillugu inatsimmut (*Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat*) ilaatinneqarput nunami allami najugaqarluni illersorneqarsinnaasumik ingerlanneqarsinnaanersoq aamma isumaliutigineqarsinnaavoq. Najukkami tamat oqartussaaqataanerannik ingerlatsineq ungasianit ingerlanneqarsinnaanersoq apeqqutigineqarsinnaavoq? Assersuutigalugu kommunalbestyrelsimi sulineq najukkami aalajangersimasumik najugaqarnissamik pisariaqartitsinnginnersoq?

Ilinniagaqartut Danmarkimi Belgiamiluunniit ilinniarnissaminnik toqqaasut qinerseqataasinnaatiitigalugit ilinniagaqartup Qaasuitsup Kommunianeersup ilinniartissuarmi ilinniariartorluni Sermersuumut nuuttup kommunerisamini kommunalbestyrelsimut qinersinermi qinerseqataasinnaanini qinigassanngortissinnaaninilu pigiinnaarsinnaanngimmagit naammaginarnersoq aamma apeqqutigineqarsinnaavoq?

Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnermi qinersisinnaatitaanermik qinigassanngortissinnaanermillu apeqqut imaannaanngimmat siuliani allassimasut takutippaat. Aningaasaqarnermut aaqqissuussinermullu pissutsit aamma pissutsit tunngaviusutut isigineqarsinnaasut isumaliutigineqartariaqarput.

Maleruaqqusat assigiissaarneqarlutillu nutarterneqarnissaat siunertaralugu Inatsisartunut qinersisarnermut aammalu kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnernut kiisalu Pituffimmi innuttaasut siunnersuisoqatigiivinit qinersisarnermut maleruaqqusat Naalackersuisut misissorlugit aallartikkaat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Apeqqut siunnersuuteqartumit saqqummiunneqartoq Naalackersuisunit eqqumaffigineqartoq aammalu suliap ingerlaqqinnerani ilanngunneqassasoq Naalackersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat.

Inassuteqaat

Siunnersuut tassungalu atatillugu isumaliutigisinnaasat isumaliutigereerlugit siunnersuut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit taperserneqarsinnaavoq aamma Kalaallit Nunaannut uternissaq sioqqullugu utereerermilu qinersinermi peqataasinnaatitaaneq eqqarsaatigalugu.

Taamaattumik siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit
inassutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarluni Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap siunnersuut
aappassaaniigassanngortippaa.

Harald Bianco,
Siulittaasoq
Inuit Ataqatigiit

Isak Hammond
Inuit Ataqatigiit

Aleqa Hammond
Siumut

Akitsinnguaq Olsen
Siumut

Andreas Uldum
Demokraatit